

Çalışarak Başarmak

“Eğer insanlar ustalığımla elde edebilmek için ne kadar çalıştığımı bilseydi, bu onlara o kadar da harika gelmezdi” diyen büyük Rönesans sanatçısı kimdir?*

Mükemmel detaylarıyla kendini insanlığı hayran bırakan 5 metrelik Davut heykelini 26 yaşında iken yapan İtalyan heykeltıraş, ressam, mimar ve şair Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni.

Bugün Davut heykelini yılda 8 milyon insan ziyaret ediyor, fresklerinin bulunduğu Sistina Şapeli’ni ise 4 milyon kişi. Michelangelo; Adem’in Yarattığı, Pieta, Kıyamet Günü, Musa’nın Hükmü, Davut heykeli gibi eserleriyle sadece günümüz insanını değil yaşadığı dönem insanını da etkilemiş olacak ki ona ilahi bir yeteneğe sahip olduğu anlamına gelen “Il Divino (İlahi Olan)” adını vermişlerdi. Halk bu mükemmel eserlerini meydana getirmesi için Tanrı tarafından dünyaya gönderildiğine inanıyordu. Michelangelo çok yetenekliydi. Yetenekleriyle erken yaşta o dönemin önde gelenlerinin dikkatini çekmeyi

başarmıştı. Yeteneğini geliştirecek ortam bulmuştu. Bir insanın sınırlarını zorlayacak kadar mükemmel eserler veren Michelangelo, bunları çalışarak elde ettiğini söyleyerek tevazu mu yapıyordu? Kısmen evet ama çoğunlukla değil. İnsanlık tarihi çalışmadan sadece yetenekleriyle böyle devasa eserler veren bir faniye vaki değil. Ama bir konuda yeteneği olan ve bunu çalışarak insanüstü duruma getiren çok örneğe vakidir.

Michelangelo, olağanüstü yeteneğini inanılmaz çalışma ve öğrenme disipliniyle kendini Rönesans’ın üç büyük isminden biri haline getiriyordu. Çalışmak zordur. Hele insanları büyülercesine işler yaptıktan sonra çalışmayı ve öğrenmeyi devam ettirebilmek çok daha zordur. Çoğu insan böyle başarılar sonunda kendinde çalışma motivasyonunu bulamaz. Ancak Michelangelo’nun bir alametifarikası da bu sanırım 89 yaşında dünyayı terk

edecek olan bu mükemmeliyetçi dahi 87 yaşında iken şunu söyleyecektir: “Ancora Impa ro” yani “Hala Öğreniyorum.” Ölümünden 6 gün öncesine kadar çalışacaktır.

Florida Üniversitesi Psikoloji Profesörü Anders Ericsson’ın 10.000 saat kuralı olarak bilinen çalışması Michelangelo’nun “Eğer insanlar ustalığımla elde edebilmek için ne kadar çalıştığımı bilseydi, bu onlara o kadar da harika gelmezdi” sözünü destekler nitelikte. Aynı zamanda Michelangelo’nun hayatına bu araştırmanın ışığında bakmak ilham verici olabilir.

Anders Ericsson araştırması genel olarak şu sorulara cevap arıyordu:

“Bir alanda zirveye ulaşmak için çalışılması gereken süre ne kadar?”

“Çalışmak zirveye ulaşmak için şart mı veya çok çalışmadan da başarılı olunabiliyor mu?”

* Kına K. ve U. Kına (2020) İnsanın Merak Yolculuğu, İstanbul: Destek Yayınları, 94-97.

Çalışmasını daha net bulgulara ulaşılabileceğini düşündüğü keman çalan insanlar üzerine yaptı. Araştırma yapacağı kişileri keman eğitiminde dünyanın en iyilerinden olan Berlin Müzik Akademisi'nin öğrencilerinden seçti. Buradaki uzman eğitmenleri görüşü çerçevesinde öğrencileri üç gruba ayırdı: Dünya çapında keman virtüözü olabilecek en iyiler, bir senfoni orkestrasında çalabilecek düzeyde olabilecek iyiler ve vasat düzeyde olup bunun eğitimini alan kişiler. Buradaki amacı, dünyanın en iyi keman eğitimini veren bir akademiye kabul edilen her öğrencinin doğal olarak bu konuda yeteneği olduğu için fark oluşturan şeyin çalışma olup olmadığını öğrenebilmektir. Bunun bu öğrencileri mercek altına alıp başarılarını etkileyen şeylerin ne olduğuna dair bir dizi araştırmaya girişti. Araştırma sonunda öğrenmeyi iki şey etkiliyordu: Uyku süresi ve tek başına yapılan çalışmalar. Araştırmanın ikinci aşamasında ise tek başına yapılan çalışmaların toplam süresi tespit edilmeye çalışıldı. Üç grubun 20 yaşına gelene kadar yaptıkları toplam çalışma saatleri tespit edildi. Sonuç şaşırtıcı değildi. Dünyanın en iyi keman virtüözü

adayları 10.000 saatin üzerinde çalışma yapmışlardı. İyi keman virtüözleri ise 8.000 saati bulmuşlardı. Vasat düzeyde olanlar ise yaklaşık 4.000 saatlik çalışma yapmışlardı. Buradaki kilit nokta bu üç gruptaki öğrencilerin akademiye kabul edilebilecek kadar yetenekli olmasıdır. Farkı oluşturan ise çalışma saatleri...

10.000 saat kuralına benzer birçok araştırmada bu durumu destekleyecek pek çok veri elde edilmiş. Farklı yaş gruplarında denendiğinde ise aynı yaşta başlayanlar içerisinde çalışma saati en çok olan ilerdeymiş. Çalışma saati aynı olanlar içinde ise erken yaşta başlayanlar öne çıkmış. Bu çalışma yeteneği reddetmiyor. Yeteneğin ne sürede en mükemmel seviyeye çıkacağını tespit etmeye çalışıyor. 10.000 saat haftada 20 saat çalışmayla yaklaşık 10 senede tamamlanmaktadır. Beatles grubu gibi haftanın 7 günü 8 saat çalışarak bu süre yarıya iner, 5 yılda biter veya Bill Gates gibi günde 8-10 saat ayırırsak 5 yıldan da erken biter.

10.000 saat penceresinden Michelangelo'nun hayatına baktığımızda o, Medici'nin bahçelerinde heykel çalış-

malarına başladığında 13 yaşındaydı. Davut heykelini yaptığında ise 26... 13 yıl eğer başına gelen olaylar ve onu himayesine alan Medici'nin ölümünü de hesaba katarsak 10.000 saat için yeterli bir süre. Davut heykeli gibi sanatının mihenk taşına Michelangelo 13 yılda ulaştı. Yeryüzü Michelangelo kadar yetenekli kaç fani görmüştür bilinmez anca o bu kadar yetenekliken başarısının ana öğesinin çalışmak olduğunu söylemekte. Hatta sözünü çalışmayı, yeteneğini sıradanlaştıracak kadar yüceltmektedir.

Bir tavsiye:

Herhangi bir konuda yeteneğiniz varsa ve yeteneğiniz olan konuda hayalleriniz varsa ve bu hayaller 10.000 saat çalışmayı hak ediyorsa iyi bir plan yapıp sabredin. Bazen bu hayaller 10.000 saate ulaşmadan gerçekleşebilir, bundan vazgeçmeyin. Michelangelo kendini dünyaya ispatladığında 26 yaşında idi. Belki de ilk 10.000 saatini o zaman bitirmişti. Hala öğreniyorum dediğinde ise 87 yaşındaydı. Dünyaya kendini hayran bıraktıktan sonra 63 yıl daha çalıştı. Bu 63 yıla daha kaç 10.000 saat sığdırdı bilinmez ancak eserleri tarihe sığmamakta...

